

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 383/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. V. S., L., zastúpenej advokátkou Mgr. V. D., K., ktorou namieta porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 12 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojitosti s čl. 6, čl. 8 a čl. 13 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a čl. 5 písm. e) a čl. 6 Dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. V. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2013 doručená sťažnosť Mgr. V. S., L. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 12 ods. 2 a čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 6, čl. 8 a čl. 13 dohovoru a čl. 5 písm. e) a čl. 6 Dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (ďalej len „dohovor o odstránení diskriminácie“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012, ktorou žiadala vydať tento nález:

„1. Základné ľudské práva a slobody Mgr. V. S. podľa čl. 12 ods. 2, čl. 19 ods. 2, čl. 47 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ľudských práv a základných slobôd podľa článku 6 ods. 1, článku 8, článku 13 a článku 14 v spojitosti s čl. 6, 8, a 13 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd a článku 5 písm. e) a článku 6 Dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici vedenom pod sp. zn. 6Co/207/2010 (správne má byť pred Okresným súdom Revúca pod sp. zn. 6 C 207/2010, resp. pred krajským súdom pod sp. zn. 13 Co 263/2012, pozn.) porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 27. 11. 2012 sp. zn. 13Cdo/263/2012-208 (správne má byť č. k. 13 Co 263/2012-208, pozn.) sa zrušuje a vec vracia na Krajský súd v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný zaplatiť Mgr. V. S. finančné zadosťučinenie vo výške 5000 Eur (slovom: Päťtisíc Eur) v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a nahradiť jej a jej právnej zástupkyňi trovy konania a trovy právneho zastúpenia na Ústavnom súde SR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ako vyplynulo z podanej sťažnosti a pripojeného spisu Okresného súdu Revúca (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 C 207/2010, sťažovateľka sa žalobou doručenou 15. októbra 2010 okresnému súdu proti Z. so sídlom v R. (ďalej len „žalovaný“) domáhala (1) uloženia povinnosti žalovanému ospravedlniť sa jej listom v znení „*Vážená pani Mgr. V. S., na základe Vašej žiadosti o prijatie do zamestnania v Z. v R., bolo bývalým riaditeľom školy PaedDr. J. S. rozhodnuté o Vašom neprijatí a na miesto, o ktoré ste prejavili záujem bola prijatá osoba bez požadovanej kvalifikácie. Konaním bývalého riaditeľa PaedDr. J. S. ste boli vystavená diskriminácii a bola znížená Vaša ľudská dôstojnosť. Takýto zásah do Vašich práv bol protiprávny a ja sa Vám zaň touto cestou hlboko ospravedlňujem*“, (2) uloženia povinnosti žalovanému uverejniť výrok rozhodnutia súdu v ... novinách,

(3) uloženia povinnosti žalovanému uverejniť formou platenej inzercie v denníku... a ... Noviny ospravedlnenia žalobkyni v znení: „*Ospravedlnenie Mgr. V. S. Na základe žiadosti pani Mgr. V. S. o prijatie do zamestnania v Z. v R., bolo bývalým riaditeľom školy PaedDr. J. S. rozhodnuté o jej neprijatí a na miesto, o ktoré prejavila záujem bola prijatá osoba bez požadovanej kvalifikácie. Konaním bývalého riaditeľa PaedDr. J. S. bola pani S. vystavená diskriminácii na základe jej rómskeho etnického pôvodu a bola znížená jej ľudská dôstojnosť. Takýto zásah do práv menovanej ako príslušníčky rómskej etnickej menšiny bol protiprávny a ja sa týmto Mgr. V. S. zaň touto cestou hlboko ospravedlňujem. Mgr. A. K., riaditeľka Z. v R.*“, (5) uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť sťažovateľke náhradu nemajetkovej ujmy 10 000 € a nahradiť jej trovy konania.

Sťažovateľka v žalobe uviedla, že je príslušníčkou rómskej etnickej menšiny, v roku 2006 ukončila vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v študijnom odbore učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov v kombinácii dejepis – pedagogika na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v P., následne pracovala ako pedagogický asistent (na Základnej škole v L.), vychovávateľka (na Špeciálnej základnej škole v J.) a externá poradkyňa štátnej tajomníčky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (na základe dohody mimo pracovný pomer). Pracovný pomer sťažovateľky na Špeciálnej základnej škole v J. nebol predĺžený, pričom žalobkyňa za možný dôvod považuje to, že úspešne žiadala o preskúmanie jej zaradenia do platovej triedy, čo viedlo k doplateniu dlžnej mzdy sťažovateľke a od toho času sa sťažovateľka v regióne ocitla v nepriaznivom postavení. Následne sa pokúšala nájsť si v tomto regióne zamestnanie u rôznych zamestnávateľov a 18. júna 2009 doručila osobne žiadosť o prijatie do pracovného pomeru aj žalovanému. Prejavila záujem o miesto učiteľa v odbore dejepis – pedagogika, avšak uviedla, že prijme aj miesto asistenta učiteľa. Žalovaný v odpovedi zo 6. júla 2009 uviedol, že pre nedostatok voľných miest sťažovateľku nemôže zamestnať a že ju vedie v evidencii a pre prípad potreby sa s ňou skontaktuje. V auguste 2009 sa sťažovateľka informovala osobne u riaditeľa žalovaného, či sa nevytvorilo miesto pedagogického asistenta, pričom riaditeľ jej prisľúbil, že ak sa miesto vytvorí, bude sťažovateľku informovať a zamestná ju. Sťažovateľka vyslovila súhlas aj s prípadným zaradením do nižšej (7.) platovej triedy. Následne sa dozvedela, že od 14. septembra 2009

bola u žalovaného prijatá na miesto asistenta učiteľa nekvalifikovaná osoba. Keď sa prišla znova informovať k žalovanému, riaditeľ žalovaného ju vysmial a uviedol, že „žalobkyňa mala už rodiť deti ako všetky ženy z rómskej komunity, ktoré v jej veku majú už päť detí a nemá otravovať“. Pri neskoršom telefonickom rozhovore sťažovateľke riaditeľ žalovaného vynadal a telefonický hovor ukončil. Sťažovateľka sa obrátila z dôvodu podozrenia z diskriminačného postupu v oblasti prístupu k zamestnaniu pre jej etnickú príslušnosť na Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej len „stredisko“), ktoré vyzvalo žalovaného na podanie vyjadrenia. Žalovaný v stanovisku z 3. júna 2010 uviedol, že žiadosti sťažovateľky o prijatie do pracovného pomeru nebolo možné vyhovieť s ohľadom na ukončenie školského roku, nebolo voľné miesto a jej žiadosť o prijatie do pracovného pomeru nebolo možné evidovať dlhšie než 30 dní, pretože neobsahovala súhlas s nakladaním s osobnými údajmi. Pokiaľ bola následne prijatá na miesto asistenta iná osoba s nižšou kvalifikáciou, stalo sa tak z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov (sťažovateľke by prináležala 9. platová trieda a prijatá zamestnankyňa bola zaradená v 7. platovej triede). V odpovedi stredisku žalovaný ďalej uviedol, že vzal do úvahy aj problémy so sťažovateľkou u predchádzajúcich zamestnávateľov, a poukázal na to, že ako zamestnávateľ si má právo vybrať najvhodnejšiu pracovnú silu podľa svojho úsudku. V neskoršej korešpondencii so strediskom (23. júla 2010) uviedol, že pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľky informácie od jej bývalých zamestnávateľov do úvahy nevzal. Stredisko v odpovedi sťažovateľke uviedlo, že prijatie nekvalifikovaného uchádzača v danej situácii vyvoláva pochybnosti o dodržaní zásady rovnakého zaobchádzania. Rovnako aj podľa stanoviska Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky z 2. augusta 2010 je pri prijímaní zamestnancov do pracovného pomeru potrebné prihliadať na kvalifikačné predpoklady vzdelania uchádzačov, podporovať prijímanie kvalifikovaných uchádzačov a nekvalifikovaných prijímať do pracovného pomeru len vo výnimočných prípadoch. Sťažovateľka je preto presvedčená, že žalovaný neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by legitimizovala jej neprijatie na pracovnú pozíciu asistenta učiteľa a uprednostnenie uchádzačky bez kvalifikácie a svoje neprijatie do zamestnania považuje za priamu diskrimináciu v prístupe k zamestnaniu z dôvodu rómskej etnickej príslušnosti. Od prijatého uchádzača o zamestnanie sa žalobkyňa odlišovala dosiahnutým stupňom vzdelania a tým, že je rómskej etnickej príslušnosti. Žalovaný svojím postupom porušil zásadu rovnakého

zaobchádzania, a to bez akceptovateľného dôvodu a sťažovateľku diskriminoval na základe jej etnického pôvodu.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že nie je pravda, aby na miesto asistenta učiteľa od 14. septembra 2009 prijal osobu, ktorá nespĺňa kvalifikačné predpoklady pre toto miesto (M. G. tieto predpoklady spĺňala – okresnému súdu žalovaný predložil jej maturitné vysvedčenie a výučný list v odbore obchodný pracovník); predpísané predpoklady sa zmenili až zmenou právnej úpravy od 1. novembra 2009, z ktorej vyplýva však aj to, že pedagogickým asistentom, ktorí ich nespĺňajú, je umožnené si ich doplniť do konca roku 2013. Žalovaný predložil okresnému súdu ďalej záznam inšpektorátu práce z 21. septembra 2010, ktorý vykonal inšpekciu dodržiavania pracovnoprávných predpisov pri uzatváraní pracovnoprávných vzťahov aj s dôrazom na kontrolu žiadosti sťažovateľky, z ktorého je zrejmé, že neboli zistené žiadne nedostatky. Z protokolu Krajského školského úradu v B. z 27. septembra zasa vyplýva, že kontrolou neboli zistené nedostatky pri obsadení pracovného miesta M. G. a táto spĺňa predpoklady na vznik pracovného pomeru na činnosť asistenta učiteľa. Na výzvu okresného súdu žalovaný uviedol, že v roku 2009 mu bolo doručených 32 žiadostí o prijatie do pracovného pomeru (29 na miesto pedagogického zamestnanca a 3 na miesto upratovačky), a poukázal na to, že v minulosti zamestnával príslušníkov rómskeho etnika, a to J. S. v rokoch 2004 – 2005 ako asistentku učiteľa a M. Ž. v rokoch 2006 – 2007 ako asistentku učiteľa pre prvý stupeň. Žalovaný poprel, že by dôvodom neprijatia sťažovateľky do pracovného pomeru bola jej rómska etnická príslušnosť, a poukázal na to, že takýto záver nevyplýva ani z tvrdení uvedených v žalobe. Ani stredisko vo svojej odpovedi sťažovateľke nekonštatovalo zistenie o jej diskriminácii z dôvodu jej rómskej národnosti. Pokiaľ sťažovateľka uvádzala, že jej prípad bol medializovaný, žalovaný poukázal na to, že jeho medializáciu neinicioval.

Okresný súd na pojednávaní 28. marca 2011 (okrem iného) vypočul sťažovateľku, ktorá zotrvala na svojich tvrdeniach uvedených v žalobe, riaditeľku žalovaného a ako svedka bývalého riaditeľa žalovaného PaedDr. J. S., ktorý uviedol, že so sťažovateľkou sa stretol iba raz, keď priniesla svoju žiadosť o prijatie do pracovného pomeru, upozornil ju, že pre učiteľa dejepisu nemá k dispozícii potrebný úväzok a pedagogika sa na škole nevyučuje,

a poprel, že by jej povedal vetu, podľa ktorej by mala ako príslušníčka rómskeho etnika rodiť deti. Vo vzťahu k prijatiu M. G. na miesto asistentky uviedol, že v danom čase bol na škole žiak s diagnózou ADHD (porucha pozornosti), ktorý mal byť od nasledujúceho školského roku umiestnený v ústave v R., čo sa však nestalo pre nesúhlas jeho rodičov, žiak ostal na škole a v nasledujúcom školskom roku výrazne fyzicky ubližoval iným deťom, čo bolo nevyhnutné riešiť vytvorením nového miesta asistenta a jeho obsadením. M. G. bola najvhodnejšou uchádzačkou. Okresný súd na tomto pojednávaní vykonal i listinné dôkazy a v jeho závere vyhlásil rozsudok.

Rozsudkom č. k. 6 C 207/2010-29 z 28. marca 2011 okresný súd žalobu zamietol a sťažovateľku zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania 508,76 €. Vychádzal z toho, že sťažovateľka bola povinná pre úspech v spore preukázať skutočnosť, z ktorých možno vyvodíť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, resp. že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminácie bola rasa či etnická príslušnosť.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, ktorým navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresnému súdu vyčítala, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto neobstojí záver o tom, že pohnútkou žalovaného nespočívala v diskriminačnom dôvode a že žalovaný preukázal, že je pravdepodobnejšie, že k diskriminácii nedošlo, ako to, že k nej došlo.

Krajský súd rozsudkom č. k. 13 Co 187/2011-162 zo 16. augusta 2011 rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil ako vecne správny a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovanej sa náhrada trov prvostupňového konania nepriznáva.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka dovolanie, ktorým navrhla Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Tvrdila, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom

tým, že dovolaním napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a je nepreskúmateľný. Poukázala najmä na to, že odvolací súd sa nezaberal jej odvolacími námietkami a jeho odôvodnenie je zmätočné. Krajský súd totiž na jednej strane uvádza, že sa stotožňuje v celom rozsahu s rozhodnutím okresného súdu, avšak na druhej strane dodáva, že podľa jeho názoru v súdnej veci diskriminácia pri prístupe k zamestnaniu pre príslušnosť k národnostnej menšine alebo etnickej skupine nebola preukázaná nielen „prima facie“, ale nepreukazuje ju ani ďalšie konanie žalovanej, tak ako v podrobnostiach vysvetľuje okresný súd. Zmätočnosť takéhoto odôvodnenia je daná už tým, že okresný súd sám skonštatoval, že sťažovateľka svoje dôkazné bremeno v konaní uniesla a došlo tak k presunu dôkazného bremena na žalovaného. Sťažovateľka v podanom dovolaní ďalej poukázala na to, že okresný súd i krajský súd dospeli k záveru, podľa ktorého v prípade sťažovateľky nemohlo dôjsť k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a to z dôvodu, že podľa § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov sa zásada rovnakého zaobchádzania uplatňuje len v spojení s právami osôb ustanovenými osobitnými zákonmi v oblasti prístupu k zamestnaniu. Podľa názoru súdov osobitné zákony uvedené právo výslovne nezakotvujú, a preto v prípade žalobkyne ide o situáciu, v ktorej ak aj došlo k odlišnému zaobchádzaniu v rámci pracovnoprávnych vzťahov, tak to nie je možné definovať ako diskriminačné a protiprávne. S takýmto reštriktívnym výkladom sa sťažovateľka nestotožňuje, pretože zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti prístupu k zamestnaniu ustanovuje aj zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a aj Zákonník práce. Výklad súdov je v rozpore so Smernicou Rady 200/43/ES, ktorá ustanovuje zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod. Ďalej uviedla, že „v prípade, ak má odvolací súd pochybnosti o takomto výklade komunitárneho práva“, sťažovateľka s poukazom na § 109 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) navrhuje, aby odvolací súd konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke, keďže tento orgán je jediným kompetentným na výklad zakladateľských zmlúv vrátane uvedenej Smernice Rady.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 148/2011 z 19. júla 2012 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozsudok krajského súdu považoval za vnútorne nekonzistentný, pretože jeho odôvodnenie nespĺňalo požiadavku vnútornej kompaktnosti a logickosti (nenadväzuje na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu).

Krajský súd vo veci znova rozhodol rozsudkom č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012, ktorým rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil ako vecne správny a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovanej sa náhrada trov prvostupňového konania nepriznáva.

Rozsudok okresného súdu č. k. 6 C 207/2010-129 z 28. marca 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 nadobudol právoplatnosť 3. decembra 2012.

Sťažovateľka sťažnosť doručenu ústavnému súdu na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 odôvodnila tým, že krajský súd sa dostatočne nezaoberal jej odvolacími námietkami, iba stroho skonštatoval vecnú správnosť rozsudku okresného súdu. Najvyšší súd a ani krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s návrhom sťažovateľky na predloženie predbežnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a ani neodôvodnili, prečo tak neurobili. V konaní bol ďalej porušený princíp rovnosti zbraní, pretože v rámci dokazovania odvolací súd neprihliadol na skutočnosti a dôkazy, ktoré predložila sťažovateľka v rámci konania a ktoré mali význam pre rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie krajského súdu je ako celok arbitrárne.

Tvrdenie o porušení práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 sťažovateľka odôvodnila tým, že súdy jej neposkytli náležitú a účinnú právnu ochranu. Nedostatočnou implementáciou legislatívy a nesprávnou interpretáciou platných právnych predpisov konajúce súdy porušili jej právo a nepriznali jej ochranu práv, ktorej sa v súdnom

konaní domáhala. Štát nezabezpečil efektívne zjednanie nápravy v súdnom konaní, ktoré sťažovateľka iniciovala, a v rámci konania súdy porušili jej právo na spravodlivé súdne konanie.

Vo vzťahu k porušeniu práva na súkromie podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 sťažovateľka argumentovala tým, že k nemu došlo vykonaným diskriminačným konaním, ktorému bola vystavená. Štát je povinný nielen sám sa zdržať zasahovania do práva na rešpektovanie súkromného života, ktorý odporuje čl. 8 dohovoru, ale má povinnosť aj chrániť výkon tohto práva. Neprijatie do zamestnania sťažovateľky pre jej rómsky pôvod znížilo jej ľudskú dôstojnosť, narušilo jej psychickú integritu, ktorá tvorí súčasť súkromného života. Súdy v konaní výkon jej práv neochránili a nevykonali nápravu. Neprijatie sťažovateľky na pracovnú pozíciu asistentky učiteľa z dôvodu jej rómskeho pôvodu nespĺňa podmienky uvedené v čl. 8 dohovoru a nemožno ho ospravedlniť.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu ďalej tvrdila, že postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 došlo aj k porušeniu jej práv spojených s ochranou pred diskrimináciou podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 6, čl. 8 a čl. 13 dohovoru a čl. 5 písm. e) a čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie. Dôvodila tým, že všeobecné súdy skutkové okolnosti jej prípadu zľahčovali, pri svojom rozhodovaní nebrali do úvahy ani diskriminačné poznámky bývalého riaditeľa žalovanej na adresu sťažovateľky, tieto bagatelizovali a jeho výpoveď bez bližšieho vysvetlenia považovali za dôveryhodnejšiu ako výpoveď sťažovateľky napriek tomu, že jeho predsudky voči rómskemu etniku boli neprehliadnuteľné. Navyše, vec sťažovateľky nie je na Slovensku ojedinelá, príslušníci rómskeho etnika sa stretávajú s diskrimináciou často a napriek tomu, že spĺňajú podmienky na prijatie do zamestnania, neuspávajú pre svoj etnický pôvod. V konaní, ktoré sťažovateľka iniciovala, jej tak nebola poskytnutá dostatočná ochrana pred rasovou diskrimináciou, ktorej bola vystavená.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd sa najprv zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3

ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sú si účastníci v konaní rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľka v prvom rade tvrdí, že k porušeniu týchto jej základných práv došlo tým, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený a krajský súd sa dostatočne nezaoberal odvolacími námietkami sťažovateľky, iba stroho skonštatoval vecnú správnosť rozsudku okresného súdu.

Krajský súd rozsudok č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 odôvodnil takto:

„Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o zamietajúcu časť a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. OSP).

Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami uvedenými v ods. 2 – 7 (§ 213 ods. 1 OSP).

Z odvolania žalobkyne nevyplýva, že by odvolacími dôvodmi boli dôvody uvedené v ust. § 205a ods. 1 OSP. Žalobkyňa bez predkladania ďalších dôkazov rozporuje závery súdu prvého stupňa, pričom podľa jej názoru doteraz tvrdené skutočnosti bolo potrebné vyhodnotiť inak.

Ako vyplýva z citovaného ustanovenia § 213 OSP odvolací súd bez ďalšieho nemôže prehodnocovať závery súdu prvého stupňa. Žalobkyňa nenavrholala vykonať ďalšie dôkazy a netvrdila, že okresný súd nevykonala dôkazy ňou navrhované.

Odvolací súd nedospel k záveru, že by sa na vec vzťahovali ustanovenia iného právneho predpisu, než tie, ktoré boli použité pri doterajšom rozhodovaní.

Podľa odvolacieho súdu nemožno vyhodnotiť, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Podľa názoru krajského súdu ak uchádzač o zamestnanie nebol prijatý do zamestnania na pracovné miesto, kde bol robený výber z viacerých uchádzačov a jeho neprijatie bolo zdôvodnené viacerými logickými a rozumnými dôvodmi (možnosť nižšieho platového zaradenia prijatého uchádzača, existencia dispozícií na zvládanie problematického žiaka), nemožno jeho neprijatie bez ďalšieho pripisovať diskriminačnému prístupu, ak uchádzač je príslušník rómskeho etnika. Diskriminačné dôvody nemožno vidieť v situácii, keď na uchádzačské miesto neboli prijatí iní uchádzači z nerómskeho etnika, ktorí mali také isté alebo lepšie predpoklady ako uchádzač z etnika rómskeho. Opačné stanovisko by totiž nútilo k tzv. pozitívnej diskriminácii s tým, že na voľné pracovné miesto musí zamestnávateľ vždy prijať uchádzača rómskeho etnika pri výbere z viacerých uchádzačov, aj keby toto prijatie nekorešpondovalo plne s plnením úloh, zameraním zamestnávateľa a jeho možnosťami.

Výrok o trovách konania rozsudku okresného súdu nemožno považovať za správny. Žalobkyni okresný súd uznesením č. k. 6C/207/2010-53 zo dňa 07. 01. 2011 priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu. Nemožno pričítať na ťarchu žalobkyni, že mala predpokladať svoj neúspech v konaní a to už vôbec nie na tom základe, že iná mimosúdna inštancia mala za to, že k diskriminácii nedošlo. Odvolací súd dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa a preto výnimočne súd nemal priznať žalovanej náhradu trov konania (§ 150 OSP). Ohľadom trov konania preto odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a vyslovil, že žalovanej sa náhrada trov prvostupňového konania nepriznáva. Rovnaké dôvody platia aj pre odvolacie konanie a preto žalovanej, hoci bola v odvolacom konaní úspešná, nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.“

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského súdu dospel vo vzťahu k tvrdeniam sťažovateľky o tom, že krajský súd dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie, k záveru, že táto argumentácia neobstojí. Všeobecné súdy dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľka v konaní nastolila.

V danom prípade krajský súd využil postup predpokladaný § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi preskúmaného rozhodnutia prvostupňového súdu. V prípade postupu odvolacieho súdu podľa § 219 ods. 2 OSP je potrebné posudzovať jeho rozhodnutie v spojení s dôvodmi uvedenými súdom prvého stupňa. Obe tieto rozhodnutia ako celok dostatočne reagovali na všetky argumenty sťažovateľky uvádzané v priebehu súdneho konania. Argumentácia sťažovateľky v odvolaní nebola argumentáciou novou a aj s týmito dôvodmi sa dostatočne vysporiadal už súd prvého stupňa. Odvolací súd považoval

za správne skutkové zistenia okresného súdu vyplývajúce z vykonaných dôkazov. Stotožnil sa aj s tým, že pohnútkou žalovaného, ktorá ho viedla k neprijatiu sťažovateľky do zamestnania, nespočívala v diskriminačnom dôvode a že žalovaný preukázal, že je pravdepodobnejšie, že k diskriminácii nedošlo, ako to, že k nej došlo, a tým svoje dôkazné bremeno niesol. Iba to, že na pracovné miesto bol prijatý uchádzač s nižšou kvalifikáciou než bola kvalifikácia sťažovateľky, nespôsobuje, že obrana žalovanej neobstojí. Krajský súd sa nestotožnil ani s hodnotením výpovede svedka S. sťažovateľkou, podľa ktorého by jeho výpoveď nasvedčovala jeho predsudkom voči rómskemu etniku.

Námietka sťažovateľky, podľa ktorej k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu došlo tým, že odvolací súd iba stroho konštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto neobstojí a neobstojí ani jej tvrdenie o tom, že rozhodnutia súdov v jej veci sa nevysporiadali s jej argumentmi (opakovane) uvedenými v odvolaní.

Možno teda uzavrieť, že krajský súd, odkazujúc na správne dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, neponechal teda bez povšimnutia žiadny z odvolacích argumentov sťažovateľky, ktoré majú pre vec podstatný význam. Odôvodnenie jeho rozhodnutia preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia, a preto je vylúčené, aby jeho postupom boli porušené sťažovateľkou označené práva.

Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces došlo tým, že odvolací súd sa osobitne nevysporiadal s jej návrhom na prerušenie konania z dôvodu predloženia predbežnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, ústavný súd je toho názoru, že v kontexte veci sťažovateľky tento názor nie je správny. Sťažovateľka v podanom dovolaní po tom, čo predostrela svoj výklad komunitárneho práva, navrhovala krajskému súdu obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie iba „*v prípade, ak má odvolací súd pochybnosti o takomto výklade komunitárneho práva*“, svoj návrh dostatočne nekonkretizovala a pri jeho predložení vychádzala z toho, že podľa jej názoru okresný súd založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby na názore, podľa ktorého jej žaloba neuspela preto, že vo svojej podstate bola neprípustná, čo malo byť dané nesprávnym výkladom

komunitárneho práva. Takýto záver však z rozhodnutia okresného súdu nemožno vyvodit'. Okresný súd sa tvrdenou diskrimináciou sťažovateľky pri prijímaní do zamestnania meritórne zaoberal a zjavne svoje rozhodnutie nezaložil na takom výklade komunitárneho práva, ktorý by naplnil podmienku, za splnenia ktorej navrhovala sťažovateľka konanie prerušiť a obrátiť sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor Európskej únie. Okresný súd svojím rozhodnutím nepoprel, že by sa zásada rovnakého zaobchádzania pri prijímaní do zamestnania nemala uplatňovať.

Ústavný súd nezistil v konaní ani okolnosti, ktoré by naznačovali, že všeobecné súdy svojím postupom porušili princíp rovnosti zbraní. Pri svojom rozhodovaní (ako to vyplýva najmä z odôvodnenia rozsudku okresného súdu) prihliadli na všetky skutočnosti a dôkazy, ktoré predložili obaja účastníci konania, ktoré mali význam pre rozhodnutie vo veci. Aj podľa názoru ústavného súdu všeobecné súdy dôsledne vyhodnotili výsledky dokazovania vykonaného postupom súladným so zákonnou úpravou ich procesného postupu. Aj výsledok konania vo veci sťažovateľky bol závislý od unesenia dôkazného bremena a záver súdov tomu zodpovedal. To, že sťažovateľka nesúhlasí s vyhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania všeobecnými súdmi, nemôže vyvolať prijateľnosť jej sťažnosti bez splnenia zákonných predpokladov.

Ústavný súd sa stotožňuje s posúdením rozsahu dôkazného bremena u oboch účastníkov konania tak, ako ho vykladali všeobecné súdy.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov

viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd nezistil, že by všeobecné súdy postupovali v konaní spôsobom, ktorý by bolo možné posúdiť ako nesúladný so zmyslom a účelom právnej úpravy ochrany pred diskrimináciou, a preto ich postup nemohol byť v rozpore s ústavnoprávnymi požiadavkami naň kladenými.

Nad rámec už uvedeného ústavný súd dodáva, že napriek tomu, že hodnotí postup všeobecných súdov ako zákonný a súladný s ústavou, nehodnotí ho ako optimálny, čo však nemá ústavnoprávnu relevanciu. Ústavnému súdu je zrejmé, že realizácia zásady rovnakého zaobchádzania, tak ako bola do právneho poriadku inkorporovaná, respektíve špecifikovaná prostredníctvom antidiskriminačného zákona v roku 2004, predostrela pred všeobecné súdy špecifickú výzvu, s ktorou sa tieto ešte stále snažia vysporiadať. Táto výzva spočíva nielen v istej zložitosti právnej problematiky rovnosti, v odlišnom mechanizme dokazovania diskriminácie (napr. zdieľané dôkazné bremeno), ale okrem iného aj v tom, že sudcovia a sudkyne sú súčasťou spoločnosti, a tak sú aj nositeľmi jej stereotypov. Úlohou sudcu či sudkyne je preto pri rozhodovaní o tvrdenej diskriminácii aj suspendovať svoje stereotypy, čo nie je ľahká úloha. V konkrétnostiach danej veci je tak ústavný súd toho názoru, že všeobecné súdy mohli pristupovať k predmetnej veci, takpovediac, citlivejšie.

Ústavný súd sa ďalej zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

K porušeniu tohto práva sťažovateľky malo podľa jej tvrdenia dôjsť tým, že súdy jej neposkytli účinnú právnu ochranu, nedostatočne bola implementovaná legislatíva a štát nezabezpečil efektívne zjednanie nápravy v súdnom konaní.

Ako už ústavný súd uviedol vo vzťahu k časti sťažnosti sťažovateľky týkajúcej sa tvrdeného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ústavný súd nezistil okolnosti nasvedčujúce možnosti porušenia týchto práv, spôsob ochrany poskytnutý tvrdenému právu sťažovateľky zodpovedal ústavným požiadavkám. Sťažovateľka mala k dispozícii antidiskriminačnú žalobu, ktorú považuje ústavný súd v okolnostiach prípadu sťažovateľky za účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru. Rozhodnutie prvostupňového súdu podliehalo prieskumu odvolacím súdom, ktorý odvolanie sťažovateľky meritórne a riadne prerokoval. Sťažovateľka preto nielen že mala k dispozícii účinný prostriedok nápravy, tento i riadne využila. To, že sťažovateľke nebola poskytnutá v súdnom konaní ochrana podľa jej predstáv, neznamená, že by tu boli náznaky porušenia jej práva na účinný prostriedok nápravy. Pokiaľ sťažovateľka poukazuje na to, že účinný prostriedok nápravy jej bol odňatý „*nedostatočne implementovanou legislatívou*“, takúto jej námietku nepatrí preskúmať ústavnému súdu v konaní o jej sťažnosti, pretože pokiaľ sťažovateľka vidí dôvod porušenia svojich základných práv v nesúlade právnej úpravy, na základe ktorej postupovala, s úpravou základných práv v ústave, preskúmať takýto nesúlad patrí ústavnému súdu iba v inom type konania a na základe návrhu iného subjektu (konanie o súlade právnych predpisov s ústavou a medzinárodnými dohovormi o ochrane základných ľudských práv a slobôd). Navyše, sťažovateľka dostatočne tento svoj názor ani neodôvodnila, a preto ústavnému súdu neostalo iné, než považovať sťažnosť aj v tejto jej časti za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd sa ďalej zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho práva na súkromie podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 dohovoru postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

K porušeniu základného práva na súkromie sťažovateľky malo dôjsť podľa jej tvrdení tým, že bola vystavená diskriminačnému konaniu, ktoré narušilo jej psychickú integritu, pričom pozitívnou povinnosťou krajského súdu bolo chrániť výkon jej práva na súkromie pred zásahom, ktorý bol z hľadiska čl. 8 ods. 2 dohovoru neospravedlňiteľný.

Ústavný súd sa stotožňuje s prístupom, podľa ktorého zásah do súkromia je ospravedlňiteľný iba v prípade, ak je vykonaný na základe zákona, s legitímnym cieľom iba v prípade, že je nevyhnutný v demokratickej spoločnosti. V prípade sťažovateľky je však najprv potrebné skúmať, či zo strany krajského súdu k zásahu do jej súkromia došlo (o zásahu možno hovoriť iba v prípade, ak nemu došlo). Ako dôsledne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd, v tomto prípade bolo preukázané, že neprijatie sťažovateľky do pracovného pomeru za takýto zásah do jej súkromia považovať nemožno, pretože jej neprijatie do zamestnania žalovaným nebolo motivované dôvodmi označenými zákonodarcom za zakázanú diskrimináciu. Za tejto situácie je už bez významu,

či v prípade, ak by bol preukázaný opak, by zásah spĺňal kritéria uvedené v čl. 8 ods. 2 dohovoru.

Ústavný súd sa nakoniec zaoberal tou časťou sťažnosti sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich práv spojených s ochranou pred diskrimináciou podľa čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru v spojení s čl. 6, čl. 8 a čl. 13 dohovoru a čl. 5 písm. e) a čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie postupom a rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 5 písm. e) dohovoru o odstránení diskriminácie v súlade so základnými povinnosťami vyhlásenými v článku 2 tohto dohovoru sa zmluvné štáty zaväzujú, že zakážu a odstránia rasovú diskrimináciu vo všetkých jej formách a že zaručia právo každého na rovnosť pred zákonom bez rozlišovania podľa rasy, farby pleti, národnostného alebo etnického pôvodu, najmä potom pri používaní... hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, najmä práva na prácu, na slobodnú voľnú zamestnania, na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky, na ochranu proti nezamestnanosti, na rovnaký plat za rovnakú prácu a na spravodlivú a uspokojivú odmenu za prácu...

Podľa čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie zmluvné štáty zabezpečia prostredníctvom príslušných vnútroštátnych súdov a iných štátnych orgánov všetkým

osobám podliehajúcim ich jurisdikcii účinnú ochranu pred všetkými činmi rasovej diskriminácie, ktoré v rozpore s týmto dohovorom porušujú ich ľudské práva a základné slobody, ako aj právo žiadať na týchto súdoch spravodlivú a primeranú náhradu za akúkoľvek škodu, ktorú v dôsledku takej diskriminácie utrpeli.

Túto časť sťažnosti sťažovateľka odôvodnila tým, že všeobecné súdy skutkové okolnosti jej prípadu zľahčovali, pri svojom rozhodovaní nebrali do úvahy ani diskriminačné poznámky bývalého riaditeľa žalovanej na adresu sťažovateľky, tieto bagatelizovali a jeho výpoveď bez bližšieho vysvetlenia považovali za dôveryhodnejšiu ako výpoveď sťažovateľky napriek tomu, že jeho predsudky voči rómskemu etniku boli neprehliadnuteľné.

Ústavný súd ani podrobným oboznámením sa obsahom spisu okresného súdu nezistil, že by v priebehu konania pred všeobecnými súdmi došlo k odlišnému prístupu k sťažovateľke a žalovanému, že by súdy správanie žalovaného či svedka v konaní pred súdom (ale aj pred ním) bagatelizovali alebo mu nevenovali dostatočnú pozornosť. Opačné zistenie ústavného súdu by vyústilo do iného záveru ústavného súdu. Pri vyhodnocovaní výsledkov vykonaného dokazovania však všeobecné súdy vyhodnocovali obsah účastníckej výpovede sťažovateľky a svedeckej výpovede bývalého riaditeľa žalovaného, tieto dôkazné prostriedky nevyhodnocovali izolovane, ale v spojitosti s obsahom ďalších vykonaných (najmä listinných) dôkazov. Neobstojí preto ani tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého rozsudok krajského súdu je výsledkom uprednostnenia výpovede svedka S. pred účastníckou výpoveďou sťažovateľky či v pripísaní im rôznej dôkaznej hodnoty. Sťažovateľkou označený princíp zakotvený v čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru nemohol byť porušený samostatne a ani v spojení s ďalšími sťažovateľkou označenými právami [čl. 6, čl. 8, čl. 13 dohovoru a čl. 5 písm. e) a čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie].

Za tejto situácie nepovažuje ústavný súd za možné, aby rozsudkom krajského súdu č. k. 13 Co 263/2012-208 z 27. novembra 2012 došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 12 ods. 2, čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 dohovoru v spojitosti

s čl. 6, čl. 8 a čl. 13 dohovoru a čl. 5 písm. e) a čl. 6 dohovoru o odstránení diskriminácie. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. júla 2013